

کلمہ مبارک اور پیک

لیکونکی: عبدالرحمن پڑواک

خپروونکی: پڑواک بنسټ او کلید گروپ

وږي ۱۴۰۱

کلمہ شاد و سیرت
کلمہ شاد و سیرت

لیکونکی: عبدالرحمن پڑواک

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: کلیمه داره روپی

لیکوال: عبدالرحمن پژواک

خپروونکی: پژواک بنسټ او کلید ګروپ

لومړی چاپ: ۱۳۳۷ لمريز، پښتو ټولنه، کابل

دویم چاپ او انټرنټي بڼه: ۱۴۰۱ لمريز/ ۲۰۲۲ میلادي

مهتمم: صديق الله بدر

قیمت: یک دالر امریکایي

د پژواک بنسټ انټرنټي پته

www.pazhwakfoundation.com

د کلید ګروپ انټرنټي پته

www.tkg.af

بسم الله الرحمن الرحيم

کلیمه داره روپی

دا یوه خوږه ډرامه ده چې بناغلي عبدالرحمن پژواک د پښتو ټولني افتخاري غړي تقريبا شل کاله پخوا لیکلي ده.

په دې ډرامه کې پښتني احساسات، د وطن مینه، افغاني شجاعت او دیني جذبې ډېره ښه تمثیل شوې ده، چې د افغان ملت د نرو او ښځو مرانه او نارینتوب ترې نه په ښه ډول څرگندېږي.

په کلیمه داره روپی کې مادي او معنوي دواړه قیمتونه موجود دي او د دین او دنیا د وصال ډېره ښه نښه ده. په پښتو ادب کې کلیمه داره روپی د ښکلو پیغلو له اوربل سره ډېر ارتباط لري او په همدغه وجه د جمال پلوشه او د عشق خاطرهم پکښې پته ده. په همدغه سبب دا نوم

له دې قصې سره ډېر ښه تړون لري او لیکونکي د خپلې قصې اساسي ټکي گڼلي دي. پښتو ټولنه د دې دپاره چې په پښتو ادب کېښي د قصو او ډرامو برخه زیاته شي، د دغسې اثارو چاپول گټور گڼي او هیله لري چې لوستونکی ترېښه ادبي فایده اوچته کړي او د پښتني جذباتو په روزلو او خوشحالولو کېښي ښه برخه ولري.

گل پاچا «الفت»

دغه مقدمه څه دپاسه اويا کاله مخکې د افغانستان د نوميالي او نوبتگر شاعر او لیکوال استاد ارواښاد گل پاچا الفت په قلم لیکل شوې او د کلیمه دارې روپۍ په لومړي چاپ کې راغلې. په دویم چاپ کې یو ځل بیا ځکه راوړل شوه چې د دغې په زړه پورې ډرامې د ارزښت او پېژندنې په برخه کې ښه بشپړه او هراړخیزه لیکنه ده.

کلیمه داره روپی

د ډرامې کار کوونکي:

غززی: - یو سپاهي

ځلمی: - د غززي زوی

گلشکه: - د ځلمي مور

سنگ: - یو زرگر

سکندر: - د لښکر قومندان

کاپر فیلډ: - د انگریز د فوج کنډ کمشر

سپایان: - پښتانه، انگریزان

لومړۍ صحنه

لومړۍ پرده

اشخاص: گلشکه، حلمی، غرزی

د دې صحنې پېښې د غرزي په کور کېنې پېښېږي،
غرزی چېرته ناست دی. اوبه غواړي، گلشکه اوبه
ورکوي، حلمی چې اته کلن دی، لوبې کوي.

گلشکه: ولې دلگیر یې نن؟

په څه غم گیر یې نن؟

غرزی: یاره دلگیر خو نه یم

په غموگیر خو نه یم

خو د بېلتون له لاسه

گلشکه: د چانه بېل یې ته!

غرزی: تر اوسه بېل نه یم

خود بېلتون له بويه

خود بېلتون له بويه

دا څه خبره كوي؟

گلشکه:

.....

بېلتون خو گل دی کنه

د څه شي گل دی بېلتون؟

زه دې غمجنه کړلم

بېلتون که تانه گل وي

ما ته د اور سوزل دي

د غم او درد په باغ کښې

شکر چې نه يې وينې

او نه پوهېږې په دې

چې بېلتون کوم يو گل دی

دغه تور گل به څه کم

زه دې په غم مړه کړم

اصل مطلب ته راشه

زړگی مې ډک دی زياتي

غرزی:

گلشکه:

غرزی:

گلشکه:

تېرى مې مه خوروه
د خدای د پاره ياره
اصل مطلب ته راشه
ولې دلگير يې نن؟
په څه غم گير يې نن؟
هغه ستا مينه څه شوه؟
هغه زما هيله څه شوه؟
اوس په بل چا مئين شوې
ياره د خدای د پاره
څه اور دې بل که په ما
څه ټوکه وشوه په ما
ته خو دا هسې نه وې
زر شه خبره کوه!
(او ژاړي)

ارماند، ارماند، ارماند
افسوس، افسوس، افسوس
څه بدگمانه شولې

غزى:

مه ژاره خان به مړ كې
زما وفا ډېره ده
اوبنكې دې مه تويوه
زړگي مې مه خوروه
ته سمه كېنه زړگي
پښتنه كله ژاري
زه سمه ناسته يم
خو ته خبره وكه
زړگي مې ډك دي زياتي

گلشكه:

.....

خبره دا ده چې ما
سبا جگړې ته لېري
د انگريز جنگ نښتي
كه هلته ووژل شم
او تا ونه وينم زه
ارماند په زړه به ولاړ شم
د خاورو لاندې به پروت

غرزي:

او ستا په یاد کښې به یم
د وینو ډکې سترگې
او د سرو شونډو ارماند
دغه بېلتون مې ښوده
(گلشکه اوبښکې وچوي او خوشحاله کېږي)
دا خو ښادي شوه کنه
یا به غازي رایې شي
یا به شهید سردار یې
زه به په جگو سترگو
قام او تربور ته گورم
ته به په هسکه غاړه
جنت کښې گرځې واړه
دا نو ده غم.....
دا نو ده غم.....
دا خو ښادي ده کنه
یاره رشتیا دې ووې
دا ستا له سترگو جار شم

غرزی:

زړه مې ډاډه شو زیاتي
توپک مې راکه چې خم
چې غیر حاضر نه شمه
دغه پیسې در واخله
خرخي د کور په واخله
خدای دې وي ستا ساتونکی
که چېرته مړ شومه زه
دعا کوه راپسې

گلشکه: خدای د هر چا یار دی

زړه دې ته مه غورځوه
زه به خرخي کومه
ځان ته به خرخ گټمه
(توپک ورکوي)

غرزی: ځلمیه راشه زویه

(ځلمی راځي پلار یې ښکلوي)

غرزی: گلشکې ته: هغه روپی به ساتې

گلشکه: جانانه کومه روپی؟

کلیمه داره روپی؟

غرزى: هو! هو!

کلیمه داره روپی

گلشکه: په مخه دې ښه شه

غرزى: په خدای مې سپارلي یاست

(وځي او د ور څنگ ته پتېږي)

(گلشکه یوازې دعا، او په ملي لنډیو زمزمه کوي)

مولا دې تا لري خوشحاله

که زما عمر په ضرور وي تېر به شینه

په تور توپک ویشتلې راشې

د بې ننگۍ غږ دې رامشه له مرچله

په تور توپک ویشتلې راشې

چې پر هارونه دې گندم خوله درکومه

(غرزى سندرې اورې... د مینې په جوش ورننوځي)

گلشکه حیرانېږي، غرزى غیر ورته کوي او په مینه

مینه یې چپوي او د مینې اثرات د دوی د خبرو اهنګ

بدلوي)

گلشکه:

دا شه حال دی خالقه

ماسکه ویلې چې ته لارې

غزى:

چې یې غوارې ته پرې واوړې

دغه شی وه چې ما غوښت

زه همدې ته منتظر وم

د دې سپینې خولې دې جار شم

اوس رخصت راکه چې لار شم

گلشکه:

څه په مخه دې رڼا

غزى:

په خالق مې یې سپارلی

(غزى روانېږي گلشکه ورپسې غږ کوي)

که تور اوربل مې میراتېږي

ننگ د اسلام دی جانان نه منع کومه

جانانه جنگ نه په شانې شې

چې د همخولو راله نشي پېغورونه

(پرده لوېږي)

لومړۍ صحنه

دويمه پرده

اشخاص: غرزی، د غرزي يو انډيوال چې د ده څنگ
ته روان دی، منصبدار پلټن

(غرزی د مارش په وخت کښې دا په زړه کښې تېروي)

غرزی: یاره خولنده دا ده

د دې له خولې نه جار شم

ما ویلي څنگه به شي

زه به جگړې ته ووځم

دا به په اوښکو ناسته

د بېکسۍ نه ژاړي

زه به په وینو کې سور

مساپری کښې مړ شم

خبر مې نه لرلو
چې د نر لور به ماته
ننگ و غیرت رانښيي
یاره نو څرنگ یې زه
لاس او پښې چې نه کم
دا خود خدای لار نه ده
ښه څنگه یې ویلي ماته
ولې دلگیر یې نن؟
په څه غم گېر یې نن؟
نېکبخته نه پوهېده
چې زه د دې په غم وم
یو بل سپاهي: غرزیه وروره څه کړې
پښه دې شوه غلظه
ته په څه چرت کښې یې نن
ولې سودا کښې ډوب یې
نن د ښادۍ ورځ ده
د کاپر جنگ ته روان

دومره سودامه وهه
په ؤلمیتوب به شې زور
که دې په زړه کنبې څه دي
یاره خبرې مه کړه
نن خو عجیبه ورځ ده
د لوی اختر نه والله
چې نن خوشحاله یمه
بیا هم بنده عاجز دی
د دنیا ډپر غمونه
زړه ته سودا اچوي
سحر خپه وم خو اوس
د خوشحالی له لاسه
په چرتو ډوب یمه زه
یاره رښتیا دې ویل
هغه لنډې ده کنه
..... فکر کوي
کومه لنډې ده وروره؟

سپاهي:

غرزی:

سپاهي: هغه لنډی څه نه ده؟
اوس مې په زړه وه والله
داسې تری تمه شوه
غززی: ستا چرت هم ښه خو نه دی
که مې دروغ ویلي

.....

سپاهي: نه والله داسې نه ده
نن د ښادی ورځ ده
یو وارې زړه ته راځي
د لین نه وځه گډ شه
غززی: ښه څه لنډی وه هغه
هغه مضمون یې وایه
سپاهي: مضمون یې غم دی
و د دې ..... «فکر کوي»
غززی: دغه مصرع به نه وي؟
سپاهي: کومه مصرع به نه وي
غززی: دنیا د غم په ورځ پیدا ده

کم عقل خلگ پکڻي ماني ابادوينه

سپاهي: په هغه پلار دې رحمت

(منصبدار د سکوت امر ورکوي، بولي وايي. سپايان گرده

چپري)

«پرده لوپري»

لومړۍ صحنه

درېیمه پرده

اشخاص: گلشکه، حلمی

(د دې صحنې وقایع د غرزې په کور کې پېښېږي،
گلشکه ناسته ده او خه شي گنډي، حلمی چې خو
لحظې مخکښې بهر وتلی و راځي)
گلشکه (ځان سره): عجبه ټوکه وشوه
د خدای نه جار شمه
هغه خدمت ته ووت
دا خو روپی هم چې شته
چې ډېرې وچلېږو
خه! دا څلور میاشتي
که تر هغه دی راشي

خو لا يوه خبره
که چېرته ځنډ شي نو بيا
.....«فکر کوي»

څه خو بلا راپسي
ځلمي غريب ته گوري
يو لوېشت هلک و

.....

بڼه! څه يې ويلي راته
.....(مکث کوي)

اوبنکې دې مه تويوه
زړگي مې مه ځوروه
پښتنه کله ژاري
د ده د برېتو جار شم

.....

څه! رب دې خیر ور پېښ کي
تنگسي به تېره شي خو

.....

چې دی غازي شي يو وار

.....

زه به کومه خرخي
خرخی به کمه پیدا

.....

خدای دې په خیر راولي
خدای دې غازي راولي
خدای دې مېړه راولي
د جگو سترگو سره
په دنیا.....

(خلمی ننوزي، د گلشکې خیالات بدلپېري)

خلمی: مورې پنیې مې نشته

پلار چې مې راغی بېگا
ارو مرو به ما ته

پنیې په باندي اخلې
سبا چکرې کپري
زه پنیې ابلې گرځم

زه خو.....

گلشکه: بڼه مور دې څارښه ځويه

ځلمی: جوارى دې چپرته اېښى

گلشکه: هلته تاخچه کښې واخله

سرسبيلي مه کوه

هر سات د باندي مه څه

چې زه يوازې يم

زرگى مې چوي له غمه

ځلمی: هو! هر سات د باندي مه څه

زه نو هم بڼځه شمه

والله که يو سات کښېنم

ټول بهر مستي کا

زه به کاله کې کښېنم

د چا بندي خو نه يم

نر غوندي باندي ووځم

والله که څوک مې ستون کي

.....

(ځلمی وځي، د جواړي کنډک يې په لاس کې دی او

خوري يې)

گلشکه: زه وایم غم غلط شي

دی وایي بنځه نه يم

.....

(ستن يې له لاسه لوېږي، ستن اخلي تارپه کې

اچوي)

(پرده لوېږي)

دویمه صحنه

اوله پرده

اشخاص: د فوځ قوماندان (سکندر خان)، سپایان....

سکندر خان: زما گرانو وروڼو!

یو کال تېر شوی چې مونږ

د سرحد غرو کښې پراته

د دښمن پته نشته

د دښمن حال دی معلوم

د جگړې پته نشته

لکه چې مونږ تیاری

کړی پراته یو ورته

هغوی به هم مصروف وي

نن یو مخبر راغلی

وايي انگرېز خوځېږي
نو ما راوغوښتلئ
چې جنگ نژدې راغلی
ځانونه ښه تيار کئ
ورته ملا وترئ ټول

.....

گورئ غليم کاپر دي
مونږ مسلمان يو شکر
د دين، دولت خدمت ته
د زړه نه ملا وترئ
پېغلې کورو کښې ناستې
مونږ ته يې سترگې په لار
ننگ او ناموس د وطن
په خطره کښې دی پروت
مېړه چې تاو کي برېت
او بيا د مرگ پروا کړي
د ښځو کار نو کوم دی

بايده دي دا چي مونبره
له ژونده لاس ومينځو
کاپر چي مات نه کړئ
مسلم به څرنگه وي
زمونبر د رسول په وخت کښي
يو مسلمان لس کاپر
سره ميدان ته وتل
بري به و د مسلم
ښه څه معنی لري دا
ايا زموږ څه کمی دی
چي هم مسلم هم پښتون
يو د څښتن شکرونه
ځانونه مړه کي په دين
او د وطن په ناموس
چي جگي سترگي ولاړشي
يا خو بي ننگه سترگي
د خاورو لاندي ښي دي

له پښتنو نه پټی

سپایان په یو آواز: په سر او سترگو صاحب!

سکندر: اوس یو سپری دی په کار

چې شي اول پهره دار

او ځان په مرگ ونیسي

چې د دښمن په راتگ

پرومبی خبر کاندې مونږ

څوک به دا کار په غاړه

واخلي د دین او وطن

د سر لوړی د پاره

سپایان په یو وارې: مونږ گرد حاضر یو صاحب!

سکندر: شکر الحمدالله

لکن فقط یو سپری

(غرزی دلین نه ووځي تعظیم کوي او وایي)

غرزی: په مرچل هاغه سپری خیجی

چې یامین وي یایې پیغله ناسته وینه

دا کار زما تر غاړې

ماپه کاله کې ویلي
چې بې بري نه راځم
اوس مو نو خپله خوښه
دغه زما هیله ده
ما ډېرې غورې کړې
صاحب د خدای په خاطر
دغه کار ماته پرېږدئ

سپایان خپل منځ کښي:

صاحبه ته پخپله
چا ته چې وايې ځي به
مونږ گرد د دې دپاره
راغلي یو چې خپل ځان
په دې خدمت کړو قربان
اختیار زما دی وروڼو!

سکندر:

هو، اختیار دی ستا صاحب!

سپایان:

ماخو هم دی خوښ کړی

سکندر:

باکل صحیح ده صاحب

سپایان:

اطاعت، اطاعت

سکندر: هه! لار شه پت به کنبېني

مرچل ژور وکينه

دبمن چې راغی زیاتي

گلچين به يې ولې تر خو

چې مونږ رسېرو درته

.....

(سکندر خان حد، حدود ورته نښي، لازم هدايات

ورکوي، غرزی تعظیم کوي او له اندېوالانو سره د

خدای په آمانۍ نه وروسته روانېږي)

دويمه صحنه

دويمه پرده

اشخاص: غرزی، کاپر فیلد، شپرتنه انگرېزان

(د دې صحنې وقایع د یوې غونډې په پای کېنې
پېښېږي، غرزی کلنگ په لاس کېنې مځکه کني،
تېرې ټولوي او مرچل جوړوي: زمزمه کوي):
غرزی (د ځان سره):

که سړی ډېر په زړه محکم وي
چې یې آشنا په زړه راځي ژړا ورځینه
مخ دې قمرلب دی گوهر دی
زما صبر دی په ژړا درپسې مرمه
زیاتي راځه دښمنه
په انتظار دې مړ کړم

ويني خوتېبري زما
راځه ميدان ته ووځه

.....

ته به سکه وايي چې زه
ځان ته مرچل جوړوم
ځان ته مې قبر سازکه
گور خو همداسې خوند کړي
چې پخپل لاس يې جوړ کړې
يا خو به توره وکړم
يا به مې مور شي بوره
خدایه ژوندی دې نه يم
چې.....

(شااوخوا ته گوري، مخې ته يې لوی ډاگ پروت دی،
سپاره وينې)

والله چې راغله تېری
ټوپکه ځان تيارکه
پنځه او شپږ تنه دي

په اسو ټول سپاره
مرگي يې ژر راولي
ځمه مورچل کښې کښېنم
چې لږ نږدې راشي
چې په هغې لار شي
ضرور په همدې راځي: ها

.....

يو منصبدار دی پکښې
دا خو والله که مړ کم
ولې يې ژوندی نه نیسم
که چېرته سخته راغله
خدای دې یو هم نه پرېدي
خو دا به ښه ټوکه وي
چې يې ژوندی ونیسم
پېغلو خوشحاله اوسئ
ارماند مې ووت زیاتي

.....

(د انگرېز كشافان نژدې كېږي، شاوخوا ته گوري،

خپل منځكښې وايي:)

كاپر فيلډ: په شاوخوا كښې هېڅوك

نشته تر دغه ځايه

دا پښتانه ویده دي

فتحه زمونږ ده وړوكو

زما خبره منئ

ما ډېر جنگونه كړي

د تجربې نه وايم

(د سلو قدمونو په فاصله د غرزي مورچل ته رسېږي)

غرزی: اوس يې نو وخت دی زياتي

رڼه ايمان ته مو خير

.....

(ډزې كوي..... يو دوه درې انگرېزان له اسونو

لوېږي)

كاپر فيلډ: گورئ چې ونه ډار شئ

فقط يو كس دی دلته

ورسره نشته بل څوک
ځانونه کلک کړی په آس
گوری سړی مینده کئی
ر به ایمان ته مې خیر

غرزی:

(فیر کوي، دوه تنه نور لوېږي)

زمونږ یې قتل وویست

کاپر فیلډ:

گوری چې ونه ډارشی

فقط یو کس دی دلته

(انگړېز د غرزي مورچل ویني)

دغه دی دلته ناست دی

صاحبه دلته داخوا

.....

راځه، راځه له خیره.....

غرزی:

(فیر کوي... انگړېز لوېږي)

خبره بڼه نه شوه اوس

کاپر فیلډ:

راځه چې تښتم زیاتي

ځان دې ونه ښوروي

غرزی:

که نه گولی درغله

ډزې دې ډېرې کړې

د تجربې نه پوه شه

د خدا دپاره یاره!

کاپرفیلد:

زه خو تش لاس ولاړیم

(..... تومانیچه غورځوي)

چې لاس خطا نه کړې نو

.....

یو وارې وړاندې راشه

یو څو خبرې کوم

زه خو دې لاس کښې یم اوس

درنه خو چیرته نه ځم

(غرزی وړاندې کېږي، تومانیچه جگوي، کاپر له آسه

لاندې غورځوي)

ښه څه دې ویل راته؟

که ما وژلې چیرته

سر کښې مې ته ویشتلې!

کاپر فیلډ: خبر دا ده چې زه

تاته پیسې درکوم

لاکن چې ما خوشی کې

طلا به درکم ډېرې

چې په ژوندون دې بس وي

او د ناموس دې وشي

.....

غرزی: خومره طلا راکوې

کاپر فیلډ: زر انگریزي پوندونه

غرزی: رایې کره زر چې اوس

زما ملگري راځي

زما د ډزو اواز دی رسېدلی ورته

(کاپر فیلډ د زین شاته اوږي او پوندونه راوباسي) او

وايي:

ډېر طالعمند سړی یې

گټه دې وکړله ښه

(غزى طلا اخلي)

کاپر فيلډ: اوس مي نو پرېده چې هم

.....

غزى: زه به ايمان خرخوم

.....

راځه چې څو افسر ته

چابک سه مه درېره

(د کاپر فيلډ رنگ زېر اوږي)

کاپر فيلډ: د خداى د پاره وروره!

پښتو خو داسې نه وي

غزى: زما پښتو همدا ده

روان شه مه درېره

دغه دى ومې ويشتي

(کاپر فيلډ روانېږي..... سکندر خان او يو ټولى مختې

ته ورځي)

سکندر خان: څه چاره وه زر ووايه

دا ډزې تا وکړې

دا توپکونه د چا دي

او دا اسونه د چا

.....

دا منصبدار انگرېز دی

.....

دا دې له کومه که ها

غززی: صاحبه شپږ مې مړه کړل

يو مې ژوندی ونيوه

دغه طلا يې راکړې

تاسو پوهېږئ او دا

.....

(سکندر خان له اسه کوزېږي او غززی ښکلوي) شاباس

په پلار دې رحمت

ميړونه دارنگه وي

د پښتو ننگ شو په خای

(کاپرفیلډ ته) ستا رتبه څه ده وایه

کاپرفیلډ: د کشافانو افسر

سکندر خان: چې په خیر ورسېدې

زمونږ عزیز مېلمه یې

هلکه دا به بیا یې

هلته خیمه کښې به وي (غرزي ته)

اوس به په څرنگه زه

ستا زړه خوشحاله کمه

.....

دا طلا خو دانې دي

.....

صاحبه! زر مې په شمار

غرزی:

ترېنه اخیستې والله

ویلي چې ما خوشی که

ما ویلي ښه ده په څه؟

ویلي طلا به درکم

چې طلاگانې یې را کړې

ما ویلي اوس نو راځه

.....

(سکندر خان وړاندې کېږي او بیا یې ښکلوي)

طلا دې ستا وي او دا

د انگریزانو افسر

وي دي زما په برخه

.....

خو دا طلا بدلې

نه وي ډارېږم واللہ

(په خپل وخت بیا طلا کتل کېږي او معلومېږي

چې ټول ښه اوصاف پوندونه دي چې یوه قلیه هم

پکښې نشته)

اوس نو یوه خبره

درته کوم که اورې

خو گوره امر نه دی

که وي ستا خپله خوښه

یوه طلا سړي سر

په دې کنډک ووپشه

زیاتي دې ستا خپلې وي

غززی: په دواړو سترگو صاحب
سکندر خان: دا تمانچه دې ستا وي
چې زه مرکز ته لارم
فرمان به واخلم درته
نښان به درکړل شي
چې منصبدار شي زياتي
خدای دې خيرونه درکړي
غززی: تعظيم کوي.....

(طلا په سپرو وپشي اوه سوه دانې ده ته هم پاتې
کېږي)

سکندر خان: دا آس دې هم ستا وي
نور به ته ما سره يې
او سور به گرځي همېش
غززی: (تعظيم کوي)

(د شپې انگریزان رارسېږي، جنگ کېږي او ټل فتحه
کېږي، عسکر مراجعت کوي، سپايان کوروته ځي.)
(پرده لوېږي)

درېيمه صحنه

لومړۍ پرده

گلشکه او خلمی د غرزي په کور کښې)

خلمی: مورې والله چې زه مرم

تر خو به وړی گرځم

یوه گوله.....

مړۍ.....

تر خو به

وړی.....گرځم

گلشکه: بچیه مه ژاړه ته (اوبښکې یې وچوي)

د مور د سترگو توره (لاس ورباندې راکارې)

چوپ شه ژړا ښه نه ده

.....

اوس که دباندې لار شې
همزولي خاندي په تا

.....

خير دى بچيه خير دى
يو ساعت ځان مشغول که
نو بيرته راشه زه به
يوه چاره وکمه

چې نس دې مور شي څه نو

ځلمى: هن، پرون دې هم دغسې

وغولولم چتې

گلشکه: څه! نن دې نه غولوم

(ځلمى ووځي، گلشکه يوازې په کوټه کښې پاتې

کېږي)

گلشکه (ځان سره): ښه خدايه اوس به څه کړم

دا پوره دوه شپې وشوې

چې زه په ناري ناسته

خپله مړۍ ځلمي ته

پرېدم چې وړی نه شي
اوس چې هغه هم نشته
خه چاره وکمه زه
پرون مې وغولاوه
چې د شپې مور اوده شي
اوس به يې خرنګه کړم؟
پلار يې دی تللی جنگ ته
خاوند دې مل شي دده

.....

بڼه نو دې حال ته گوره
تر اوسه گنډه گونډه
ايسته رايسته کېده
يوه گوله مړی به
رابودېدله راته
اوس خو هغه هم زياتي
راباندې ودرېده

.....

خلمی: ننوزي

دغه دی راغلم مورې

(د گلشکې رنگ سپین گرځي او غړي يې تښتي)

خلمی: دغه دی راغلم کنه

(گلشکه په چرت کښې ډوبېږي، دالاندې خبره يې په

زړه کښې تېرېږي)

(گلشکه په چرت کښې) نور نو هيڅ نه لرمه

بې له يوې روپۍ نه

کلمه داره روپۍ

کليمه داره روپۍ

کليمه داره روپۍ

.....

کليمه داره روپۍ

کليمه داره روپۍ

.....

(د سترگو نه يې اوبښکې توبېږي)

په هغه وخت کښې چې زه

يوه بېكسه پېغله
مینه شومه په تا
غرزیه چبرته گرځي

.....

اوس به په کوم مورچل کښي
پروت يې له مانه لپري
تا وو يلي راته
چې دا زما نښه ده
دا به تر عمره ساتي

.....

هو! دا راکړې وه تا

.....

(خلمي چې د مور اوبښکو ته گوري، په ژړا پيل کوي
او پر مخ يې لوېږي)
کليمه داره روپي
دا به تر مرگه ساتي

.....

گلشکه:

اوس چي ځلمی د لورې

مري نور څه وکمه

.....

ښه که دا خرڅه کمه

او ته ژوندی رانشې

ستا به په نښې پسې

.....

کلیمه داره روپی

.....

خدای خو دی لوی ساتونکی

تا به ژوندی راولي

.....

چې اوس مې زوی مړ نه شي

(ځلمی لکه چې د ماشومانو عادت دی ویده کېږي)

له تا نه عفو غواړم

په هیله مندو سترگو

او ستا بڅښښ ته گورم

بله چاره نه لرم

.....خلمی

کلیمه داره روپی

(له چمتې نه روپی راباسي او بې اختیاره ژاړي)

خلمیه! وه خلمیه!

خنګه وده دی غریب

سر دې راجګ که واخله

کلیمه داره روپی

اوس خویې پرېده!

(خلمی په خوب کنبې غږېږي)

(په خوب کنبې) ابا ستړی مشې

چې په خیر راغلي

وی .....

(جزوهي)

بسم الله (اوپاخېږي)

زویه راجګ شه پاخه

زرګر دکان ته لار شه

خلمی:

گلشکه:

دا روپی ورکه ورله
پیسې ترې واخله پوه شوې؟
چې اوږه واخلم درته

.....

ځلمی: دا دی د کوم ځایه کړه!

(روپی اخلي او په منډه ووځي)

گلشکه: وئ! وئ!

خاورې مې به سر شوې

ځلمیه! ځلمیه

بیرته راوگرځه

روپی بیرته راکه

ته ښه یې که د هغه ښه

ځلمیه! وه ځلمیه!

ځلمیه! وه ځلمیه!

(په بام خپږي)

(پرده لوپږي)

درېيمه صحنه

دويمه پرده

د دې صحنې وقايع په بازار کښې پېښېږي، ځلمی
دسنگ دکان ته ولاړ دی

ځلمی: دغه روپۍ در واخله

میده پیسې راکړه

سنگ: ښه ده کنه

(یوڅه پیسې ورکوي او څه پاتې کېږي)

(غرزی په صحنه کښې داخلېږي، دزرگر دکان ته گوري او

په زړه کې وايي)

گوره څه ښې گانې دي

راځه چې څه خو واخلم

چې په تش لاس ورنشم

زړه به یې لږ خوشحاله شي

بنځې گانه خوبنوي
غريبه ناسته په کور
خدای زده چې څه تصور
کوي د ځان سره اوس
خبره نه ده چې زه
په سلامت راغلمه
د دې د زړه دپاره
يمه زرگر ته ولاړ
گانې اخلم.....

(د کان ته نژدې کېږي او گانې اخلي)

سنگ: هلکه! ته يو ساعت

هملته ودرېږه

چې زه دې کار نه خلاص شم

بيا به پيسې درکمه

غرزی: وروره دا دې زوی دی

که دې شاگرد نيولی

ځلمی نه پېژني)

سنگ: نه بابا هېڅ مې نه دی

یوه روپی یې راوړه
 کاکا ته زر شه چې زه
 د لوړې مرمه په خدای
 زرمې پیسې راکړه
 چې ځم وړه پر اخلم
 څه خپل روپی ده ستا؟
 ځلمی:
 کلیمه داره روپی
 دا دې د کومه کړله
 د مور چمتي کې مې وه
 لکه چې پلار نه لري
 له مور او پلار سره مې
 د تا څه کار دی کاکا
 (زرگر ته)

کاکا ته زر شه کنه
 (غرزی یوه طلا زرگر ته ورکوي او روپی په عوض کښي
 اخلي او ځلمي ته یې ورکوي.)
 سنک:
 وروره! دا څه خیرات وو
 د هر چا ښځه او زوی
 غرزی:

په کور کې او کلي کښې شته

کليمه داره روپۍ

ته ورله بيرته ورکړه

(ځلمی روپۍ بيرته اخلي او کاله ته ځي او د غرزي

هم کار تمامېږي او ورپسې روانېږي)

ځلمی: شاته گوري چې غرزي ورپسې دی)

کا کا روپۍ دې بيرته غواړې

غرزي: ولې به يې بيرته غواړم

ځلمی: نو ځله راځې

غرزي: ځما کور هم دې خوا دی

(يوځای روانېږي ترڅو چې په يوه دروازه کښې

درېږي)

ځلمی: د خدای په امان

(په دروازه ننوزي)

(غرزي چې دده د ننوتلو څخه په حقيقت پوهېږي، غږ

ورته کوي ځلمی چيغه وهي، موريې راووځي، يوبل

سره وپېژني)

(پرده لوېږي)

۱۳۷۴ - ۱۲۹۸